

Jak zabránit dalším povodním nebo zvítězit v zelené transformaci? Olomouc zažila setkání Pro moderní Česko

21.11.2024 - | Obnovitelně

Dva měsíce po ničivých povodních, které tvrdě zasáhly zejména Olomoucký kraj, se v olomoucké Pevnosti poznání potkala pětice hostů, které během večera spojilo téma dekarbonizace.

Ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL), generální ředitel ČEZ ESCO a představenstva Svazu moderní energetiky Kamil Čermák, komentátorka Hospodářských novin Julie Hrstková, modelka a influencerka Jitka Nováčková a meteorolog České televize Michal Žák debatovali o tom, jak Česko promyšleně vyvést ze závislosti na fosilních palivech, jak ušetřit na energiích, jak se vyhnout příštím vlnám ničivých povodní i jak žít udržitelně s větším ohledem k přírodě.

Událost pořádali Svaz moderní energetiky a portál Obnovitelně.cz ve spolupráci se Státním fondem životního prostředí, Aliancí pro bezemisní budoucnost a pod záštitou Ministerstva životního prostředí. Unikátní udržitelná talkshow přivedla do centra Olomouce stovku diváků z řad široké i odborné veřejnosti. Lisé spolu s řečníky a moderátorkou Marií Bastlovou debatovali také o tom, proč se Česko neobejde bez urychleného budování obnovitelných zdrojů, jak můžeme využít cirkulární ekonomiku nebo proč je počasí v důsledku změn klimatu stále nevyzpytatelnější.

„Povodně prokázaly, jak se zlepšila předpověď a ukázala se skvělá koordinace institucí. Například Olomouc investovala hodně do protipovodňových opatření, a také kromě jedné malé části ohrožená nebyla. Je důležité dělat věci, které jsou nejefektivnější. Není jedno řešení, někde musíme postavit přehradu, někde naopak posílit liniovou ochranu. A ve zbytku potřebujeme prostor na suché poldry, rozlivová území. Litovelské Pomoraví dohromady s oblastí soutoku Moravy a Dyje a Poodří zachytilo víc vody, než nádrže na povodí Moravy a Odry,“ říká ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL).

• Psali jsme: Uhlíková nerovnost zabíjí. Studie ukazuje katastrofální vliv miliardářů na klima

„V pořadí již druhá talkshow Pro moderní Česko dokázala zaplnit velký sál v olomoucké Pevnosti Poznání. Jsme rádi, že v živé debatě plné dotazů z publika jsme mohli v Olomouci otevřít témata přínosů dekarbonizace a nabídnout pohled na zelenou ekonomiku tak, jak může pomoci v každodenním životě každého z nás. Diskuze pomohla vyvrátit mýty spojené s využitím obnovitelných zdrojů energie a nabídla fakta o dopadech změn klimatu, které se odrážejí v častějších výkyvech počasí,“ hodnotí talkshow Martin Sedlák, programový ředitel Svazu moderní energetiky.

„Z vlastní zkušenosti víme, že debata o dekarbonizaci se často zbytečně redukuje na zákaz spalovacích motorů. Pokud však firmám představíme zateplení domů, energeticky efektivní opatření na snížení spotřeby při chodu podniků nebo možnosti instalace vlastních solárních panelů či kogeneračních jednotek, umí najít v zelené ekonomice vlastní příležitosti a výhody pro své podnikání. Právě proto má smysl vystoupit ze své sociální bubliny a diskutovat s veřejností,“ říká generální ředitel ČEZ ESCO, předseda představenstva Svazu moderní energetiky a předseda správní rady Aliance pro bezemisní budoucnost Kamil Čermák.

Cílem série akcí Pro moderní Česko pod taktovkou Obnovitelně.cz a Svazu moderní energetiky je pomoci domácnostem, městům či firmám zorientovat se v široké škále témat dekarbonizace a zelené modernizace a vejít tak do nového období jako vítězové.

Olomoucký kraj se musí připravit na dopady klimatických změn

Další den, 15. listopadu, navázalo na talkshow debatní setkání se zastupiteli měst a obcí pod názvem Pro moderní Česko: konference plná nové energie. Odborníci ze Státního fondu životního prostředí ČR, Svazu moderní energetiky a firem z oblasti energetiky informovali o novinkách a trendech v úsporách energií, renovacích, fotovoltaiice nebo dostupné finanční podpoře právě na tato opatření. Nechyběly také příklady dobré praxe zelené modernizace měst, domácností a firem, která inspirují další zájemce o udržitelná řešení.

V úvodním diskusním panelu vystoupili ministr životního prostředí Petr Hladík, výkonná ředitelka Svazu měst a obcí Radka Vladyková, generální ředitel Komerční banky Jan Juchelka a předseda představenstva Energon Holding Fady Al-Kheir.

Zleva: Fady Al-kheir, Jan Juchelka, Radka Vladyková, Petr Hladík, Ondřej Novák

Zdroj: Svaz moderní energetiky

„Nezávodíme o to, kdo bude dřív zelený. Musíme reagovat na regulatorní požadavky, které bankám mimo jiné předepisují reportovat tvrdá data, která reflektují na ekonomická a finanční rizika vyplývající z účinků přírodních změn. Riziko klimatických změn má charakter systémové změny. Je potřeba iniciovat koncentraci všech sil, intelektuálních, finančních nebo inovačních, které nám pomohou na tuto situaci reagovat,“ říká generální ředitel Komerční banky a prezident Aliance pro bezemisní budoucnost Jan Juchelka.

- **Tip: Máme mít strach z konce uhlí v Česku? Útlum uhelných elektráren Zvládneme bez ohrožení dodávek elektřiny**

Řeč přišla také na nedávné katastrofické povodně, kdy Olomoucký kraj patřil mezi nejvíce postižená území v České republice, a které podle expertů byly posíleny klimatickou změnou. Olomoucký kraj má přitom příhodné podmínky pro budování obnovitelných zdrojů, jejichž rozvoj mají urychlit akcelerační zóny.

„Ministerstvo životního prostředí na akceleračních zónách, které jsou v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu, participuje z hlediska limitů území, ochrany přírody a krajiny, tažných ptáků nebo biodiverzity. Výsledkem je návrh nového zákona, který akcelerační zóny naplňuje na úrovni státu, krajů i obcí. Nové projekty obnovitelných zdrojů budované v akceleračních zónách získají stavební povolení nejpozději do jednoho roku. Pro představu, postavení větrné elektrárny dnes v Česku zabere i deset let. Díky novele ale dojde ke zrychlení povolovacích procesů všude po České republice, kromě no-go zón, které jsou definovány jako národní parky nebo chráněná území I a II zóny,“ upřesňuje ministr Hladík.

Šéfka Aliance pro bezemisní budoucnost Jana Morávková a výkonný ředitel Svazu moderní energetiky Tomáš Buzrla

Zdroj: Svaz moderní energetiky

K budování obnovitelných zdrojů energie se v diskuzi přihlásil také Jan Juchelka: „V Česku je osvědčený příklad dobré praxe, kdy společnost při výstavbě větrného parku nabídla dotčeným obcím i

jejich obyvatelům akciový podíl. Přímou místní tak benefitují na hospodářském výsledku toho větrného parku,” dodal k inspirujícím příkladům.

Pro malé i velké - příklady dobré praxe v zelené energetice

Navazující odborný blok se zaměřil na konkrétní nástroje na podporu investic do renovace budov nebo obnovitelných zdrojů energie. „Program Nová zelená úsporám je určen hlavně fyzickým osobám a domácnostem, ale svou roli hraje i pro obce. Dává jim totiž možnosti realizovat zajímavé projekty. Například, když se obec rozhodla zateplit bytový dům se sociálními byty a pomohla si s vytápěním pomocí fotovoltaických panelů. Přineslo jí to úsporu vytápění díky snížení energetické náročnosti až o 73 procent, což se pak promítne jako významná úspora i v nákladech za energii,“ uvedl během bloku zaměřeného na novou vlnu zelené energetiky pro regiony Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR.

Příležitosti pro budování větrných elektráren a možnou podobu spolupráce s obcemi přiblížil Jakub Novotný ze společnosti JRD Energo. Výhody solárních elektráren na budovách pak shrnul Lukáš Vaverka ze společnosti Columbus Energy.

- **Tip: Výkon světové fotovoltaiky překonal 2 terawatty. Solární panely dobývají globální energetiku**

Závěrečný blok patřil tématu moderních budov a aktivních průmyslových areálů. Ondřej Navrátil, finanční ředitel SIGMA GROUP představil plán dekarbonizace průmyslového areálu pomocí solární energie či optimalizace osvětlení. Možnosti zeleného teplárenství nabídl Vladimír Hlavinka, předseda představenstva skupiny technologických firem ORGREZ Group. Martin Ander, specialista na komunitní energetiku ze Svazu moderní energetiky, ukázal pilotní zkušenosti se zakládáním energetických společenství.

Roadshow Pro moderní Česko se ještě letos vydá do Jihlavy, kde se 12. prosince obyvatelé Vysočiny mohou opět těšit na talkshow, na kterou 13. prosince naváže další konference pro města a obce.

<https://www.obnovitelne.cz/clanek/3530/jak-zabranit-dalsim-povodnim-nebo-zvitezit-v-zelene-transformaci-olomouc-zazila-setkani-pro-moderni-cesko>